

KARTA KURSU

Nazwa	Kognitywna analiza tekstów kultury	
Nazwa w j. ang.		
Koordynator	Prof. dr hab. Bogusław Skowronek	Zespół dydaktyczny
		Katedra Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej Instytutu Filologii Polskiej
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z metodologią kognitywnej analizy rozmaitych tekstów kultury (głównie ikonicznych i audiowizualnych). Obok przybliżenia podstaw omawianej metody (zaplecza teoretycznego, genezy, podstawowej terminologii i aparatury pojęciowej) zajęcia polegać też będą na praktycznym kształceniu umiejętności analizy i interpretacji tekstów kultury.

Warunki wstępne

Wiedza	Elementarna wiedza oraz terminologia z zakresu nauk kognitywnych, komunikacji społecznej oraz dyskursów medialnych.
Umiejętności	Student potrafi czytać ze zrozumieniem teksty naukowe dotyczące omawianej dyscypliny.
Kursy	Antropologia kulturowa

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01, Student posiada wiedzę o miejscu kognitywizmu w systemie nauk humanistycznych i społecznych oraz o jego specyfice przedmiotowo-metodologicznej.</p> <p>W02, Student posiada wiedzę o przedmiotowo-metodologicznych powiązaniach analiz kognitywnych z innymi metodologiami badawczymi.</p> <p>W03, Student zna podstawową terminologię z zakresu wiedzy o mediach i krytycznej analizy tekstów kultury.</p> <p>W04, Student zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji, wartościowania rozmaitych tekstów.</p>	<p>K-W0, Posiada wiedzę na temat kognitywizmu, jego metod analitycznych i terminologii.</p> <p>K-W02, Posiada językoznawczą, filozoficzną, biologiczną, psychologiczną wiedzę, dotyczącą procesów poznawczych człowieka.</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>U01, Student potrafi samodzielnie przygotować podstawową bibliografię przedmiotową i prezentować problemy badawcze, posługując się specjalistycznym językiem i terminologią.</p> <p>U02, Student umie rozwijać własne umiejętności badawcze w zakresie analiz o charakterze kognitywnym.</p> <p>U03, Student posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, odpowiednią terminologią i metodami w analizach i interpretacjach rozmaitych tekstów kultury.</p>	<p>K-U01, Posługuje się językiem specjalistycznym i naukową terminologią z zakresu analiz kognitywnych. Potrafi formułować i analizować problemy badawcze z nimi związane.</p> <p>K-U02, Potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę oraz posługiwać się właściwymi metodami w interpretacji tekstów.</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	<p>K01, Student rozumie potrzebę ustawicznego kształcenia i zdobywania wiedzy. Ma świadomość poziomu nabytej wiedzy i umiejętności, pogłębia je i aktualizuje oraz integruje z pozostałymi dziedzinami wiedzy.</p>	<p>K-K01, Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie, nieustannie monitoruje i ewoluuje własną pracę i zakres posiadanej wiedzy i umiejętności. Wykorzystuje posiadaną wiedzę z zakresu kognitywizmu oraz nauk pokrewnych</p>

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15									

Opis metod prowadzenia zajęć

Usystematyzowany wykład, prezentacje multimedialne, ćwiczenia analityczno-interpretacyjne

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				x	
W02								X				x	
U01								X				x	
U02								X				x	
K01								X				x	
K02								X				x	
...								x				x	

Kryteria oceny	Warunkiem zaliczenia z oceną jest obowiązkowa obecność na zajęciach, podejmowanie w trakcie zajęć działań analitycznych oraz znajomość merytoryczna zadanych lektur
----------------	---

Uwagi	Niektóre lektury nie są obowiązkowe
-------	-------------------------------------

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Współczesny pejzaż kultury. Główne cechy.
2. Podstawowe instrumentarium pojęciowe: tekst, kontekst, dyskurs, ideologia, nauki poznawcze, praktyki dyskursywne, konstruktywizm społeczny. Koncepcja „analizy” i „interpretacji” w ujęciu różnych metodologii.
3. Analiza kognitywna tekstów kultury rozumiana jako podejmowanie zadania poznawczego. Główne założenia metody.
4. Dialektyka: rozumienia – interpretacji – emocji – identyfikacji – przyjemności.
5. Relacje między strukturami racjonalnymi i uczuciowymi w analizie tekstów kultury. Kategoria „odbioru ucieleśnionego”.
6. Wykorzystanie teorii „amalgamacji kognitywnej” w analizie tekstów kultury.
7. Kognitywna analiza filmu. Główne założenia.
8. Kognitywna analiza tekstów reklamy. Główne założenia.
9. Kognitywna analiza innych tekstów kultury.
10. Zasady postępowania badawczego w kognitywnych analizach tekstów kultury. Usytuowanie i konteksty epistemologiczne interpretatora. Denaturalizacja analizowanych tekstów kultury.

Wykaz literatury podstawowej

Amalgamaty kognitywne w sztuce, red. A. Libura, Kraków 2007,
Barker Ch., *Studia kulturowe. Teoria i praktyka*, Kraków 2005
Carroll N., *Filozofia horroru albo paradoksy uczuć*, Gdańsk 2004,
Dijk T.A. van, (red.), *Dyskurs jako struktura i proces*, Warszawa 2001,
Fiske J., *Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem*, tłum. A. Gierczak, Wrocław 1999,
Język a kultura 5, tom 1, Aspekty współczesnych dyskursów, red. P.P. Chruszczewski, Kraków 2004,
Johnson M., *Znaczenie ciała. Estetyka rozumienia ludzkiego*, Łódź 2015,
Kognitywizm w poetyce i stylistyce, red. G. Habrajska, J. Ślósarska, Kraków 2006,
Kognitywna teoria filmu. Antologia przekładów, red. J. Ostaszewski, Kraków 1999,
Kreowanie świata w tekstach, red. A.M., Lewicki, R. Tokarski, Lublin 1995,
Kreowanie światów w języku mediów, red. P. Nowak, R. Tokarski, Lublin 2007,
Krytyczna analiza dyskursu. Interdyscyplinarne podejście do komunikacji społecznej, red. A. Duszak, N. Fairclough, Kraków 2008,
Libura A., *Teoria przestrzeni mentalnych i integracji pojęciowej. Struktura modelu i jego funkcjonalność*, Wrocław 2010,
Markowski M.P., *Badania kulturowe (w:) A. Burzyńska, M.P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, Kraków 2006,
Ostaszewski J., *Film i poznanie. Wprowadzenie do kognitywnej teorii filmu*, Kraków 1999,
Piekot T., *Mediacje semiotyczne. Słowo i obraz na usługach ideologii*, Warszawa 2016,
Stockwell P., *Poetyka kognitywna. Wprowadzenie*, Kraków 2006,
Współczesne analizy dyskursu. Kognitywna analiza dyskursu a inne metody badawcze, red. M. Krauz, S. Gajda, Rzeszów 2005.

Wykaz literatury uzupełniającej

Duszak A., *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, Warszawa 1998,
Elsaesser T., Hagener M., *Teoria filmu: wprowadzenie przez zmysły*, Kraków 2015,
Fauconnier G., Turner M., *Tworzenie amalgamatów jako jeden z głównych procesów w gramatyce*, (w:) *Językoznawstwo kognitywne II. Zjawiska pragmatyczne*, red. W. Kubiński, D. Stanulewicz, Gdańsk 2001,
Lisowska-Magdziarz M., *Analiza tekstu w dyskursie medialnym. Przewodnik dla studentów*, Kraków 2006,
O`Sullivan T., Hartley J., Saunders D., Montgomery M., Fiske J., *Kluczowe pojęcia w komunikowaniu i badaniach kulturowych*, Wrocław 2005,
Obrazy w działaniu. Studia z socjologii i antropologii obrazu, red. K. Olechnicki, Toruń 2003,
Ostaszewski J., *Rozumienie opowiadania filmowego*, Kraków 1999,

Rembowska-Płuciennik M., *Poetyka intersubiektywności: kognitywistyczna teoria narracji a proza XX wieku*, Toruń 2012,
 Rose G., *Interpretacja materiałów wizualnych. Krytyczna metodologia badań nad wizualnością*, Warszawa 2010,
 Shusterman R.M., *Estetyka pragmatyczna. Żywe piękno i refleksja nad sztuką*, Wrocław 1998,
 Zalewski A., *Film i nie tylko. Kognitywizm, emocje, reality show*, Kraków 2003,
 Żydek-Bednarczuk U., *Dyskurs medialny*, (w:) *Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej*, red. E. Malinowska, J.Nocoń, U.Żydek-Bednarczuk, Kraków 2013. Tam również: M. Kita, *Dyskurs prasowy*; I. Loewe, *Dyskurs telewizyjny*; M. Kita, *Dyskurs radiowy*; U. Żydek-Bednarczuk, *Dyskurs internetowy*; I. Loewe, *Styl reklamy komercyjnej*.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	15
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		60